

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 26CoPno/3/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2121203689
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Slováčková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2121203689.2

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Katarína Slováčková a sudcov: Mgr. Jozef Mačej a JUDr. Ľuboslava Vanková v právnej veci starostlivosti o maloleté dieťa: T. M., narodený XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, so sídlom Jána Bottu 4, Trnava, dieťa rodičov: matka A. W., narodená X.X.XXXX, bytom M. T. XXX, zastúpená advokátom: JUDr. Marcel Ružarovský, so sídlom Andreja Žarnova 11C, Trnava, otec T. M., narodený XX.XX.XXXX, bytom gen. L. XXXX/XX, S., zastúpený advokátom: JUDr. Michal Antal, PhD., so sídlom Hlavná 13, Trnava, o zmenu styku, o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia **z a m i e t a**.
- II. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom č. k. 37P/36/2021-43 zo dňa 3.11.2021 súd prvej inštancie rozhodol prvým výrokom, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým každý párný týždeň v sobotu v čase od 10,00 hod. do 18,00 hod., počas vianočných sviatkov každý rok dňa 25.12. v čase od 10,00 hod. do 18,00 hod., každý Veľkonočný pondelok v čase od 9,00 hod. do 12,00 hod., každú sobotu nasledujúcu po 11.12. v čase od 10,00 hod. do 18,00 hod., každú sobotu počas konania tradičného trnavského jarmoku v čase od 10,00 hod. do 18,00 hod., každý párný rok dňa 31.12. v čase od 10,00 hod. do 20,00 hod., každý nepárny rok dňa 1.1. v čase od 10,00 hod. do 18,00 hod. s tým, že matka je povinná maloleté dieťa na styk riadne pripraviť, otec je povinný maloleté dieťa si prevziať v čase určenom ako začiatok styku pred bytom matky a v čase určenom ako koniec styku ho pred bytom matky odovzdať; druhým výrokom zmenil rozsudok Okresného súdu Trnava č. 14P/26/2018-304 zo dňa 6.10.2020; tretím výrokom rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Rozsudok č. k. 37P/36/2021-43 zo dňa 3.11.2021 súd prvej inštancie odôvodnil právne aplikáciou ustanovení § 36 ods. 1 veta prvá, druhá, § 24 ods. 4, § 25 ods. 1, 2, § 26 Zákona o rodine, § 121, § 52 Civilného mimosporového poriadku.

3. Vecne argumentoval súd prvej inštancie v rozsudku č. k. 37P/36/2021-43 zo dňa 3.11.2021 tým, že je jednoznačne v záujme maloletého, ak sa bude intenzívnejšie ako doposiaľ stretávať so svojím otcom, ktorý nežije s maloletým v spoločnej domácnosti, v súvislosti s potrebou upevňovať väzbu medzi rodičom a dieťaťom. Na tom nič nemení skutočnosť, že matka má obavy, ktoré však v konaní neboli objektivizované a preukázané, ako bude styk prebiehať bez jej prítomnosti - plnohodnotný styk dieťaťa so svojím biologickým rodičom má zásadnú prednosť pred želaniami matky, ktoré smerujú k faktickému obmedzeniu tohto styku. Matka si musí uvedomiť, že otec vo vzťahu k maloletému dieťaťu nemá iba povinnosti, ale aj práva, keď jedným z nich je stretávanie sa so svojím dieťaťom aj za podmienok a bez limitov určených matkou. V súdenom prípade nastali podľa názoru odvolacieho súdu zmeny pomerov

pre úpravu styku, a to hlavne v súvislosti s vyšším vekom (maloletý má v čase rozhodovania súdu o 13 mesiacov viac ako pri ostatnom rozhodnutí) maloletého, pričom nebolo preukázané, že by sa otec o maloletého nevedel postarať, že by u neho bolo prostredie, ktoré negatívne ovplyvňuje celkový stav maloletého, resp. ani iné výchovné pochybenia otca. S poukazom na vyššie uvedené súd prvej inštancie styk otca s maloletým rozšíril, pričom styk sa už nebude realizovať za prítomnosti matky.

4. Proti rozsudku súdu prvej inštancie č. k. 37P/36/2021-43 zo dňa 3.11.2021 podala matka odvolanie zo dňa 30.11.2021 z dôvodu, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. V odvolaní uviedla, že považuje závery súdu prvej inštancie za neúplné a nesprávne, najmä pokiaľ ide o schopnosti a zručnosti otca postarať sa o maloletého. Poukázala na závery znaleckého posudku znalca PhDr. Karola Kleinmanna, PhD., ktorý konštatoval nižšie predpoklady otca zvládať výchovu dieťaťa v predškolskom veku. Z predchádzajúcich súdnych spisov vyplýva, že otec mával problémy s alkoholom, bol odsúdený za trestný čin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky, pokúšal sa o samovraždu, mal sklony k satanizmu, nemal zabezpečené vlastné riadne bývanie a iné. Zo správy o prešetrení pomerov zo dňa 8.1.2019 (v spise 14P/26/2018) pri vyťažovaní starého otca maloletého vyplynulo, že otec a starí rodičia zo strany otca sú veľmi vulgárni aj pri stretnutiach s maloletým, otec sa nevie s maloletým hrať, pustí mu mobil a stojí pri ňom a fajčí. Otec nemal pre maloletého vytvorené ani len vhodné prostredie, ktoré mu aj v súčasnosti pomáhajú vytvoriť jeho rodičia, teda otec stále nie je schopný samostatne zabezpečiť výchovu maloletého. Podľa matky k zmene pomerov nedošlo. Otec nepreukázal, že by sa jeho postoj k výchove maloletého akýmkoľvek spôsobom zmenil. Matka má za to, že závery súdu prvej inštancie sú nepresvedčivé a neúplné. Matka navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie č. k. 37P/36/2021-43 zo dňa 3.11.2021 zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na nové konanie a rozhodnutie.

5. Otec sa návrhom zo dňa 8.12.2021, podaným počas odvolacieho konania vo veci samej o zmenu úpravy styku otca s maloletým, domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 37P/36/2021 upravil styk otca s maloletým tak, že otec bude oprávnený stretávať sa s maloletým každý párný týždeň v sobotu v čase od 14:00 hod. do 18:00 hod. s tým, že otec si maloletého prevezme a po uskutočnení styku odovzdá v mieste bydliska matky. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnil tým, že dňa 3.11.2021 súd prvej inštancie rozhodol vo veci samej rozsudkom, ktorým zmenil rozsudok Okresného súdu Trnava sp. zn. 14P/26/2018 zo dňa 6.10.2020 v časti úpravy styku s maloletým tak, že styk otca s maloletým upravil bez prítomnosti matky a zároveň rozsah styku rozšíril. Návrh vo veci samej otec podával z dôvodu nedostatočného rozsahu styku s maloletým a tiež preto, že prítomnosť matky počas styku vyvoláva konfliktnú situáciu, takto určený styk nie je plnohodnotný, maloletý vníma negatívne postoje a nálady matky voči otcovi, ktoré matka dlhodobo prezentuje. Matka so stretávaním otca s maloletým bez jej prítomnosti nesúhlasí, neustále si vymýšľa dôvody, pre ktoré by mal byť styk realizovaný za prítomnosti matky, pričom matkou uvádzané dôvody nie sú ničím preukázané. Túto skutočnosť konštatoval aj súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku, ktorým súd prvej inštancie rozhodol vo veci samej o zmenu úpravy styku otca s maloletým, voči ktorému podala odvolanie matka, v ktorom odôvodnení je uvedené: „Podľa názoru súdu je jednoznačne v záujme maloletého dieťaťa, ak sa bude intenzívnejšie ako doposiaľ stretávať so svojím otcom, ktorý nežije s dieťaťom v spoločnej domácnosti, v súvislosti s potrebou upevňovať väzbu medzi rodičom a dieťaťom. Na tom nič nemení ani skutočnosť, že matka má obavy (ktoré však v konaní neboli objektivizované a preukázané) ako bude styk prebiehať bez jej prítomnosti - plnohodnotný styk dieťaťa so svojím biologickým rodičom (v tomto prípade otcom) má zásadnú prednosť pred želaniami matky, ktoré smerujú k faktickému obmedzeniu tohto styku (keď matka má výhrady so stretávaním sa rodiny otca s maloletým, ohľadom aktivít otca s maloletým pri stretávaní sa a pod.), čo je podľa názoru súdu neprípustné; matka si musí uvedomiť, že otec vo vzťahu k maloletému dieťaťu nemá iba povinnosti (napr. platiť výživné, čo si aj plní), ale aj práva, keď jedným z nich je stretávanie sa so svojím dieťaťom aj za podmienok a bez limitov určených matkou!“. Samotný súd prvej inštancie vyhodnotil správanie matky ako správanie smerujúce k obmedzeniu styku otca s maloletým. Matka sa dlhodobo snaží odradiť otca od snahy vytvoriť si plnohodnotný vzťah s maloletým, stretávanie otca s maloletým sťažuje a sabotuje rôznymi priekmi, ruší termíny styku s rôznymi výhovorkami, pričom náhradné termíny otcovi schválne dáva na čas, kedy otec za maloletým nemôže prísť. Takýmto konaním zároveň matka odtrhla maloletého od otcovej rodiny. V prípade, kedy na styk príde aj stará matka (otcova matka), matka stretnutie zruší, s maloletým bez slova odíde. Správanie matky považuje za iracionálne, až detinské, matka si neuvedomuje, že ubližuje najmä maloletému. Otec v konaní vo veci samej spočiatku žiadal rozšíriť styk s maloletým aj s prespaním, avšak vzhľadom

na postoje matky, s cieľom upokojiť situáciu od požiadavky prespania upustil. Súd prvej inštancie v konaní vo veci samej rozhodol o zmene úpravy styku bez prespania, matka aj napriek tomu podala proti predmetnému rozsudku odvolanie. Z dôvodu predpokladu dlhšieho trvania odvolacieho konania, prihliadnuc na správanie matky, ktoré otec považuje za neústojné, nemá otec iné východisko, ako domáhať sa dočasnej úpravy pomerov až do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Potreba dočasnej úpravy pomerov vyplýva aj z objektívneho dôvodu, ktorým je počasie. Je zrejmé, že odvolacie konanie bude prebiehať v zime, pričom až do právoplatného skončenia konania vo veci samej bude mať otec možnosť stretávať sa s maloletým podľa pôvodnej úpravy, a to za prítomnosti matky v mieste bydliska matky (obec M. T.). Matka odmieta umožniť otcovi návštevu maloletého v jej domácnosti, zároveň odmieta vziať maloletého do domácnosti starej matky (matky otca), či priateľky otca, styk s maloletým je možné realizovať iba vonku. Matka nezohľadňuje aktuálne počasie, odmieta v čomkoľvek ustúpiť. Prítomnosť matky počas styku je kontraproduktívna, maloletý chce vyhovieť matke, preto sa zdržiava pri nej, v dôsledku čoho nie je styk plnohodnotný. Otec návrhom nežiada dočasné rozšírenie styku, ale len úpravu styku bez prítomnosti matky a na mieste, ktoré určí sám otec. Z dôvodu cesty z Trnavy do M. T. (25 min) žiada dočasne upraviť styk z pôvodného rozsahu troch hodín na štyri hodiny tak, aby s ohľadom na prebratie maloletého u matky zostal na realizáciu styku čas v trvaní troch hodín, ako tomu bolo doposiaľ. Otec má za to, že nariadenie neodkladného opatrenia je predovšetkým v najlepšom záujme maloletého, ktorý počas styku trpí, konfliktné situácie rodičov vytvárajú u maloletého psychický tlak. Bez prítomnosti matky by bola atmosféra počas styku uvoľnenejšia, otec by mohol svoju rolu otca plnohodnotne vykonávať, a to bez neustáleho kritického vplyvu matky. S poukazom na všetky uvedené skutočnosti má za to, že v danej veci sú splnené všetky zákonné podmienky pre dočasnú úpravu styku otca s maloletým bez prítomnosti matky. V opačnom prípade sa maloletý až do právoplatného skončenia konania vo veci samej stane rukojemníkom matky, ktorá odmieta pochopiť dôležitosť úlohy otca.

6. Podľa § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Podľa § 325 ods. 1 veta prvá Civilného sporového poriadku neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

8. Podľa § 362 Civilného mimosporového poriadku o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý bol podaný v priebehu odvolacieho konania, je príslušný rozhodnúť odvolací súd. Odvolací súd môže neodkladné opatrenie nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

9. Z dikcie Civilného sporového poriadku, a to z ustanovenia § 325 a nasl., je zrejmé, že o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhoduje súd prvej inštancie. S poukazom na ustanovenie § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku predstavuje ustanovenie § 362 Civilného mimosporového poriadku výnimku z tejto všeobecnej konštrukcie kreovanej v sporovom konaní. Z hľadiska účelu, ktorý plní neodkladné opatrenie v režime Civilného mimosporového poriadku, sa vyžaduje za istých okolností potreba rýchlej a okamžitej ochrany, keď aj odvolací súd môže sám rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia alebo takéto neodkladné opatrenie sám nariadiť, ak dospeje k záveru, že sú splnené podmienky pre jeho nariadenie v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu. Využitie predmetného ustanovenia odvolacím súdom by z hľadiska aplikácie malo prichádzať do úvahy len ako ultima ratio, t. j. ako posledné možné riešenie. Rovnako prísne by mal súd hodnotiť aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, pokiaľ je podaný v štádiu odvolacieho konania. Súd by mal v tomto smere hodnotiť aj dva relevantné aspekty, a to: 1. či účel, ktorý sleduje neodkladné opatrenie, nie je možné dosiahnuť samotným meritórnym rozhodnutím o odvolaní, a to predovšetkým s poukazom na ustanovenie § 63 Civilného mimosporového poriadku v spojení s ustanoveniami § 65 až 66 Civilného mimosporového poriadku, 2. proti uzneseniu, ktorým odvolací súd nariadi neodkladné opatrenie (či už na návrh alebo bez návrhu), ako aj proti uzneseniu, ktorým súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne, nie je prípustné odvolanie. V tomto smere sa odkazuje na znenie ustanovenia § 357 Civilného sporového poriadku, z ktorého je zrejmé, že odvolanie je prípustné len proti uzneseniu súdu prvej inštancie. V takomto prípade prichádza do úvahy prípadný návrh na zrušenie neodkladného opatrenia zo strany účastníka, proti ktorému návrh smeruje. O návrhu na zrušenie neodkladného opatrenia rozhodne súd, ktorý neodkladné opatrenie nariadiť, t. j. odvolací súd.

10. Odvolací súd sa oboznámil s návrhom otca na nariadenie neodkladného opatrenia, s celým obsahom spisu, a to najmä s návrhom otca na zmenu úpravy styku otca s maloletým, s vyjadrením matky k

návrhu otca na zmenu úpravy styku, s SMS komunikáciou rodičov, so správou kolízneho opatrovníka z prešetrovaných pomerov u otca, s výpoveďami rodičov na pojednávaní, s obsahom pripojeného spisu súdu prvej inštancie sp. zn. 14P/26/2018 a zistil nasledovný skutkový stav.

11. Maloletý pochádza z druhovského vzťahu rodičov, pričom v súčasnosti žije v spoločnej domácnosti so svojou matkou v obci M. T.. Rozsudkom Okresného súdu Trnava č. k. 11P/44/2016-36 zo dňa 11.8.2016 bola schválená rodičovská dohoda, v zmysle ktorej sa maloletý zveruje s účinnosťou od 13.5.2016 do osobnej starostlivosti matky, ktorá bude maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach, otec sa zaväzuje platiť výživné na maloletého v sume 130 eur mesačne vždy do 15. dňa toho - ktorého mesiaca vopred k rukám matky s účinnosťou od 13.5.2016, nedoplatok otca na zročnom výživnom za obdobie od 13.5.2016 do 31.7.2016 v sume 300 eur sa otec zaväzuje zaplatiť k rukám matky v pravidelných mesačných splátkach po 30 eur spolu s bežným výživným počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku s tým, že v prípade omeškania s plnením čo i len jednej splátky sa stane splatným celý dlh. Súčasťou uvedeného rozsudku bola aj dohoda o styku otca s maloletým. Rozsudkom Okresného súdu Trnava č. k. 14P/26/2018-304 zo dňa 6.10.2020 bola schválená dohoda rodičov o úprave styku otca s maloletým, v zmysle ktorej je otec oprávnený stretávať sa s maloletým každý páry týždeň v nedeľu od 15:00 hod. do 18:00 hod., počas vianočných sviatkov každý kalendárny rok dňa 25.12. od 15:00 hod. do 18:00 hod., každý kalendárny rok dňa 3.1. od 15:00 hod. do 18:00 hod., každú Veľkonočnú nedeľu od 15:00 hod. do 19:00 hod. a v sobotu predchádzajúcu dňu 11.12. každého kalendárneho roka od 8:00 hod. do 13:00 hod., a to za prítomnosti matky. V súčasnosti sa styk otca s maloletým uskutočňuje v rozsahu rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. 14P/26/2018-304 zo dňa 6.10.2020, výlučne za prítomnosti matky. Otec takto upravený styk v prítomnosti matky považuje za kontraproduktívny, škodiaci nielen maloletému, ktorý je počas realizácie styku účastníkom konfliktnej situácie medzi rodičmi, zároveň brániaci upevňovaniu citovej väzby medzi otcom a maloletým. Matka otcovi neumožňuje stretávanie bez jej prítomnosti, tvrdí, že otec nie je pripravený a schopný zabezpečiť starostlivosť o maloletého počas dlhšieho časového obdobia a bez prítomnosti a pomoci matky, odvolávajú sa na závery Znaleckého posudku č. 57/2019 vypracovaného znalcom PhDr. Karolom Kleinmannom v konaní sp. zn. 14P/26/2018. Medzi rodičmi je badať pretrvávajúci rodičovský konflikt, títo sa nevedia dohodnúť na mieste styku otca s maloletým, rovnako na rozsahu a termínoch náhradného styku otca s maloletým, na stretávaní sa maloletého so širšou rodinou zo strany otca, prípadnom prevzatí maloletého otcom do domácnosti otca, či starej matky zo strany otca. Matka sa pri realizácii styku riadi výlučne rozsahom určeným rozsudkom Okresného súdu Trnava č. k. 14P/26/2018-304 zo dňa 6.10.2020, iný rozsah, prípadne dohodu s otcom odmieta. Naproti tomu otec prejavuje snahu o rozšírenie styku s maloletým, upevňovanie a prehľbovanie citových väzieb s maloletým a tiež snahu podieľať sa na jeho výchove a starostlivosti v širšom rozsahu, ako tomu bolo doposiaľ, keď má za to, že maloletý je starší, t. č. už nie je odkázaný na nepretržitú starostlivosť a dohľad matky.

12. Neodkladné opatrenie je v zásade prípustné iba v dvoch prípadoch, a to pri potrebe bezodkladne upraviť pomery a pri obave, že exekúcia bude ohrozená. Pomery, ktoré majú byť neodkladným opatrením upravené, musia mať vždy povahu právnych vzťahov a potreba ich úpravy musí byť bezodkladná, to znamená naliehavá a nevyhnutná. Pokiaľ ide o podmienku ohrozenia exekúcie, toto ohrozenie sa vzťahuje na konkrétne vykonateľné súdne rozhodnutie alebo iný exekučný titul vo veci samej. V mimosporových konaniach je umožnené súdu nariadiť neodkladné opatrenie aj v prípadoch verejného záujmu ako najširšej kategórie pokrývajúcej záujem štátu. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia môže súd rozhodnúť aj bez výsluchu a vyjadrenia účastníkov a bez nariadenia pojednávania. V konaní o prejednaní návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia na včasné zabezpečenie neodkladnej úpravy nie je nevyhnutné vykonať dôkazy ako v konaní vo veci samej, na ich nariadenie je postačujúce, ak účastník osvedčí potrebu nevyhnutnej neodkladnej ochrany práv a právom chránených záujmov a tiež je splnená zákonná podmienka nariadenia neodkladného opatrenia, ak sa osvedčí alebo preukáže aspoň jeden z vyššie uvedených dôvodov na jeho nariadenie. Pre rozhodnutie súdu o neodkladnom opatrení je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie. Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bolo totožný s výrokom vo veci samej.

13. Žiada sa tiež zdôrazniť, že pri nariadení neodkladného opatrenia súd nemusí a pre krátkosť času ani nemôže vykonávať dokazovanie v rovnakej forme a rozsahu ako pri rozhodovaní vo veci samej a preto súd prvej inštancie správne rozhodol na základe zistených skutočností. Účelom neodkladného opatrenia je spravidla dočasná úprava pomerov účastníkov, ktorá zásadne prichádza do úvahy v tých

prípadoch, v ktorých sa má napraviť stav akútneho či akútne hroziacich zásahov do práv či oprávnených záujmov účastníka domáhajúceho sa ochrany neodkladným opatrením, teda vtedy, ak by vyčkávanie na rozhodnutie vo veci samej (rozsudkom po riadne vykonanom dokazovaní) mohlo spôsobiť také zmeny vo vzťahu k predmetu konania, či inú ujmu na právach navrhovateľa neodkladného opatrenia, pri ktorých by samotné vedenie konania vo veci samej mohlo už stratiť zmysel, alebo je tu iná závažná príčina, pre ktorú sa javí nevyhnutným pomery určitým spôsobom stabilizovať už pred konečným rozhodnutím. Pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je totiž určujúci aktuálny stav, resp. terajšie pomery vo vzájomných vzťahoch účastníkov.

14. Aj rodič, ktorému dieťa nebolo zverené do starostlivosti, má právo v primeranom rozsahu podieľať sa na výchove dieťaťa, v starostlivosti oň i na budovaní citových a rodinných väzieb, je a stále zostáva rodičom so všetkými právami a povinnosťami z tohto vzťahu vyplývajúcimi. Realizuje sa to prostredníctvom styku tohto rodiča s dieťaťom. Je pritom treba mať na zreteli, že akákoľvek deformácia vzťahu rodič a dieťa v dôsledku odcudzenia sa neskôr len ťažko napráva. Zákon pritom uprednostňuje dohodu o styku s maloletým dieťaťom, inak upraví styk autoritatívne súd. Pri rozhodovaní o rozsahu styku je dôležité zväziť okolnosti tak na strane maloletého dieťaťa ako jeho vek, zdravotný stav, vzťah k rodičovi, ktorý ho nemá v starostlivosti, doterajší spôsob a rozsah styku, denný režim, ako aj okolnosti na strane rodiča domáhajúceho sa úpravy styku a osoby, ktorej je dieťa zverené do osobnej starostlivosti, ich vzájomný vzťah, ich časové a ekonomické možnosti, rodinné pomery, vzdialenosť medzi bydliskom dieťaťa a rodiča, časová odlúčenosť, citová naviazanosť.

15. V preskúmanom prípade sa neodkladné opatrenie týka bezodkladnej úpravy vo veci styku otca s maloletým. V záujme dieťaťa je predovšetkým aby vyrastalo v atmosfére šťastia, lásky, porozumenia, stability, tolerancie a harmónie a aby jeho výchova smerovala k pozitívnemu rozvoju jeho osobnosti, nadania a rozumových a fyzických schopností, mravnému duchovnému a sociálnemu rozvoju a aby boli rešpektované všetky jeho práva uvedené v Dohovore o právach dieťaťa, ako aj v iných právnych predpisoch. Vo všeobecnosti možno skonštatovať, že ideálnym stavom je, keď dieťa môže vyrastať v starostlivosti oboch rodičov - otca i matky. Zároveň je však potrebné podotknúť, že základným právom dieťaťa je právo na pokojné a harmonické rodinné prostredie a je povinnosťou rodičov mu takéto prostredie zabezpečiť. V prípade, že medzi rodičmi dieťaťa dochádza k dlhodobjším nezhodám, prípadne obaja alebo jeden z nich sa správa neprimerane a ich spolužitie nevytvára vhodné prostredie pre zdravý rast dieťaťa, je dôvodné, ak sa upraví výkon rodičovských práv a povinností. V prejednávanej veci medzi rodičmi dochádza k dlhodobším rozporom, nepochybne medzi rodičmi nie je možný konsenzus ohľadne styku otca s maloletým, ktorý by bol v záujme maloletého, preto prebieha aj konanie vo veci samej o zmenu úpravy styku.

16. Odvolací súd príslušný na rozhodovanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podaného v priebehu odvolacieho konania (§ 362 Civilného mimosporového poriadku) preskúmal obsah spisu v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia a dospel k záveru, že neboli splnené podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia v súlade s návrhom otca, pretože nebola osvedčená naliehavosť bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov konania rešpektujúc najlepší záujem maloletého dieťaťa. Len samotné narušenie vzťahov medzi rodičmi, ktorí nie sú schopní dohodnúť sa na úprave styku s maloletým, neosvedčuje potrebu neodkladnej úpravy pomerov účastníkov najmä s ohľadom na záujem maloletého. Odvolací súd zdôrazňuje, že styk otca s maloletým je momentálne upravený už rozsudkom Okresného súdu Trnava č. k. 14P/26/2018-304 zo dňa 6.10.2020, pričom vo veci samej prebieha konanie o zmenu úpravy styku s maloletým. Styk otca s maloletým sa realizuje pravidelne, i keď nie podľa predstáv otca, keďže sa realizuje za prítomnosti matky a matka rovnako určuje miesto výkonu práva styku. Zároveň je potrebné poznamenať, že otec rovnaké argumenty, ako v tomto aktuálnom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia uvádza v priebehu celého konania vo veci samej o zmenu úpravy styku, najmä, že matka sa svojim správaním snaží fakticky obmedziť styk otca s maloletým a prítomnosť matky pri styku bráni plnohodnotnému styku otca s maloletým. Na druhej strane matka neustále poukazuje na to, že otec nie je schopný plnohodnotne sa postarať o maloletého bez jej prítomnosti, stretávanie otca s maloletým je len formálne, otec nevyvíja žiadnu aktivitu smerujúcu k upevňovaniu jeho vzťahu s maloletým. V každom prípade je však styk otca s maloletým aktuálne upravený rozsudkom, na základe ktorého má otec možnosť sa s maloletým stretávať a prebieha aj konanie o zmenu úpravy styku na základe návrhu otca.

17. Odvolací súd vzhľadom na vyššie uvedené konštatuje, že otec vo svojom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nepreukázal, že by od posledného právoplatného rozhodnutia súdu o úprave styku s maloletým, nastala taká závažná zmena pomerov, ktorá by odôvodňovala potrebu nariadiť navrhované neodkladné opatrenie. Je evidentné, že vzťahy medzi rodičmi sú tak vysoko konfliktné, že je nevyhnutné, čo najskôr s konečnou platnosťou rozhodnúť vo veci samej o zmenu úpravy styku, ktorý styk by mal byť bezpochyby upravený v záujme maloletého. Pokiaľ otec svoj aktuálny návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodňuje tým, že poukazuje na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie vo veci samej, je potrebné vyčkať na rozhodnutie o odvolaní matky proti rozsudku súdu prvej inštancie vo veci samej o zmenu úpravy styku s maloletým. Pokiaľ otec odôvodňuje ním navrhované neodkladné opatrenie možnosťou stretávať sa s maloletým len v mieste bydliska matky, čo znamená jeho jedinú možnosť chodiť s maloletým v daždi a v zime, odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že rozsudok súdu prvej inštancie č. k. 14P/26/2018-304 zo dňa 6.10.2020 o schválení dohody rodičov o úprave styku otca s maloletým neurčuje striktné miesto stretávaní sa otca s maloletým, to znamená, že nevylučuje, aby sa styk realizoval na mieste, ktoré si zvolí otec. Určenie miesta výkonu práva styku je ponechané na vôľu a i zreteľ úvahe otca s právom styku, kam maloletého vezme, samozrejme s limitom časového intervalu na styk. Pokiaľ matka bude v zmysle vyššie uvedeného rozsudku realizovať svoje právo na prítomnosť pri výkone práva styku, bude potom musieť byť prístupná dohode s otcom o faktickej realizácii styku, alebo v prípade neochoty na dohodu nasledovať otca s maloletým do miesta zvoleného otcom. Zatiaľ v zmysle vyššie uvedeného rozsudku platí, že zúčastniť sa styku otca s maloletým je právom matky, nie povinnosťou, a záleží po rozhodnutí o odvolaní matky proti rozsudku súdu prvej inštancie č. k. 37P/36/2021-43 zo dňa 3.11.2021, či aj v budúcnosti bude prítomnosť matky pri styku otca s maloletým nevyhnutná, resp. žiaduca. Zo strany otca ako navrhovateľa neodkladného opatrenia nebola žiadnym spôsobom osvedčená naliehavá potreba rozhodnutia odvolacieho súdu neodkladným opatrením.

18. Za súčasného stavu konania považuje odvolací súd existujúci právoplatný stav úpravy styku za zachovávaný tak rodičovské práva otca, ako i potrebnú ochranu záujmov maloletého, za vyhovujúci. V prípade navrhovaného neodkladného opatrenia zo strany otca sa už nahrádza (rozširuje) styk upravený rozhodnutím vo veci samej a jeho návrh na nariadenie neodkladného opatrenia tak postráda charakter naliehavosti a nevyhnutnosti. Odvolací súd je preto toho názoru, že doposiaľ zistené skutočnosti nepreukazujú naliehavú potrebu okamžitého zásahu súdu do pomerov účastníkov vo forme nariadenia neodkladného opatrenia a preto návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia ako nedôvodný zamietol.

19. O náhrade trov konania odvolací súd rozhodol podľa ustanovenia § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, keďže nebol zistený žiaden z dôvodov pre pripustenie výnimiek z jeho aplikácie.

20. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).